

prepozno. — V teh besedah izražajo naši najhujši sovražniki svojo strupeno jezo nad našimi zmagami. V resnici ne uničujemo mi in naši zavezniki raznih kraljestev, marveč ti se sami uničujejo, kajti mi stojimo vendar v odporni vojni! Mi smo za mir, ali ta mir ne sme biti nikdar napisan na naši koži!

Povišanje vzdruževalnine na Ogrskem. Iz Budimpešte poročajo: Zvišanje vojnopravne pristojbine stopi v veljavo v prvi polovici meseca decembra.

Zmanjšanje dnevnega poročja kruha in moke na Dunaju. Z Dunaja poročajo: Zaloge dunajske aprovizacije so se tako zmanjšale, da nameravajo oblasti reducirati dnevno poročjo kruha in moke. Dunaj ima le še moke do konca meseca novembra.

60.000 poštih zavojev zaplenjenih. Iz Zagreba poročajo, da je tamkajšna policija na banov ukaz zaplenila vse na pošti oddane zavoe. Število je doseglo do sotoke 60.000. Zaplemba se je izvršila radi tega, da se ustavi tihotapstvo iz Zagreba in Hrvatske. Sedaj preiskujejo zaplenjene zavoe.

Novo milijonsko posojilo mesta Prage. Praga najame novo veliko posojilo 60 milijonov kron, ki jih bo porabila za razne investiciske svrhe. Med drugimi za poslopje novega vse-ucilišča 2 milijona, za stavbo mestnega osrednjega skladišča 2 milijona, za podporo stanovanjske akcije uradnikov, delavcev in obrtnikov $1\frac{1}{2}$ milijona, za nove ulice 2 milijona, za moste in nabrežja približno 7 milijonov, za kanalizacijo 4 milijone, za električno cestno železnico, nove vozove in razširjanje omrežja približno 31 milijonov, za stavbo nove plinarne $4\frac{1}{2}$ milijona, za eventualni deficit, ki bi nastal v občinskih dohodkih vsled vojnih posojil 5 milijonov. — Po našem mnenju bi bilo prav dobro, ko bi slavnoznamo mesto Praga pričelo misliti bolj pridno tudi na razne druge stvari, tako n. pr. na vojna posojila, na podporo v tej grozoviti vojni zaostalih vdov in sirot, torej na stvari, ki se tičejo domovine same. Seveda, gotove češke in druge stranke stoje na stališču, da Avstrija sploh ni njih domovina; kajti njih strmljenje velja posameznim idejam ljudi, ki niso nikdar v srcu imeli, zmisel za avstrijsko državo. Pa tudi stremljenja teh ljudi bodejo minula, kajti — avstrijska misel zmaguje!

Izvoz blaga iz Avstrije. Trgovci se opozarjajo, da je v zmislu ministrske naredbe z dne 21. septembra 1917, št. 383, drž. zak. (§ 10) v § 1. označeno blago dovoljeno izvažati le z dovoljenjem c. kr. dež. vlade. Kdor bi hotel tedaj odposlati v § 1. navedene naredbe omenjeno blago, mora, kadar prosi za transportno dovoljenje, navesti katero in koliko blaga, kakor tudi kam namerava to odposlati. Za dovoljenje izvoza je vložiti prošnjo pismeno. Prestopki bi se najstrožje kaznovali.

Razvitek in organizacija trgovine v Črnigori pod avstrijskim gospodstvom. Ko je kupovala ces. kr. vojna uprava najvažnejše produkte zemlje, kakor volno, kože, strojila (tanin) in oljčno olje, so zamogli prodati črnogorski trgovci svoja precej založena skladišča precej drago ter so prišli takoj do potrebnega kapitala za nadaljnjo trgovjanje. Da se ljudstvo preskrbi z hajvažnejšimi živiljenjskimi potrebsčinami, osnovan je za celo zemljo pri vojnem generalnem guvernerstvu oddelek za aprovizacijo — sedaj oddelek za blagovni promet, pa za izravnji promet z ljudstvom in trgovci okrožna skladišča v Cetinju, Podgorici, Kolašinu, Baru, Nikšiću, Plevljiju in Peji, kjer zavet imajo mnogo podružnic v svojem okraju. Iz teh skladišč se preskrbujejo najprvo občine s krušnimi izdelki, z moko in soljo za ljudstvo. Ker so cene na drobno za ta skladišča v celi deželi enake, je to uspešno sredstvo proti pretiravanju cen. Preskrbo trgovcev z blagom iz aprovizacije in monopoljskimi izdelki opravljajo isto tako ta skladišča, ki edina prožijo trgovcu možnost, da se založi z živiljenjskimi potrebsčinami. V koliko dovoljuje otežkočena dobava živiljenjskih potrebsčin iz monarhije, se uvaža razmerno velika količina blaga; ki služi aprovizaciji. Prošnje za dovoljenje izvoza blaga iz monarhije v Črnogoro, katere doha-

jajo vedno pogosteje od trgovcev, pošilja aprovizacijski oddelek kompetentnim avstrijskim in ogrskim oblastem. V monarhiji so postavljeni organi, ki imajo služiti kakor posredovalci med trgovskim svetom in prometnimi centralami odnosno trgovci v Črnigori. Tako so osnovane na Dunaju in v Budimpešti ekspoziture blagovnih prometnih central, a njihovo delo obstoji pred vsem v tem, da vplivajo pri centralnih oblasteh, ko rešujejo izvozna, uvozna in prevozna dovoljenja, da dajejo navodila in pojasnila interesentom itd. Pri ekspozituri na Dunaju je postavljen tudi en zastopnik blagovno-prometnega oddelka pri vojnem generalnem guvernerstvu v Črnigori. Vsled tega moremo z zadovoljstvom konstatirati, da je uspelo oživljene trgovske promete, kolikor je v danih razmerah sploh mogoče in da se promet vedno bolj razvija.

Zadnji telegrami.

A v s t r i j s k o u r a d n o p o r o č i l o o d
s r e d e .

K.-B. D u n a j , 28. novembra. Nikjer po-
sebnih dogodkov.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od sredje.

K.-B. Berlin, 28. novembra (W.-B.) Iz
velikega glavnega stana se poroča:

Z a p a d n o b o j i s c e . Na bojišču od Cambraya uvedel je močni ognjeni boj napade, ki jih je obrnil Anglež s svežimi divizijami proti Bourlonu, Fontaine in sosednjim postojankam. Zapadno od Bourlona razbili so se njegovi napadni valovi in pred njimi vozeči pancerški automobili v našem ognju. Med Bourlonom in Fontainom vdrl je sovražnik po večkratnemu brezuspešnemu navalu v našo odporno cono; Bourlon in Fontaine smo mimogrede izgubili. Vsled ljudtega hišnega boja redke angleške zvezze razbil je protisunek naše infanterije. Ta je vzela vasi v krasnem naskoku nazaj in vrgla sovražnika zopet v gozd od Bourlona. Več kot 300 vjetih v veliko število strojnih pušk ostalo je v naši roki. Močni ogenj je opešal pri nastopu teme. Krajevni infanterijski boji trajali so do noči.

12.500 ton potopljenih.

W.-B. Berlin, 28. novembra. V angleškem Kanalu je en nemški podmorski čoln zopet 12.500 brutto-ton potopil.

Delno razročenje na Rusku?

K.-B. Stockholm, 27. novembra. Glasom poročil iz Harparande je odredil Lenin delno razročenje. Letnik 1899 se takoj domu pošuje, v kratkem pa mu bodejo sledili drugi letniki. Domu vrnišvi se vojaki morajo svoje orožje odboru regimenta izročiti.

Prebivalstvu Štajerske!

V trenutku zgodovinskega pomena je namenila Avstrija razpisati 7. vojno posojilo.

Pošteno mirovno voljo, katero je naš cesar že ob nastopu vlade svečano izjavil in katero so v svečani obliki tudi naši zvesti zavezniki ponovno razdelili, so naši sovražniki dosedaj prav mrzlo zavrnili. Pod gesлом vničiti militarizem in osvoboditi, tlačene narode, hočajo nadaljevati vojsko do urešenja svojih pravil na površje moči in zavojevanja merečih načrtov in stremajo slej ko prej za razkosanjem naše domovine.

Zavodil samohrane nas sili, da dosedaj z božjo pomočjo zmagovali prestalo vojsko z vso močjo in vtrajnostjo nadaljujemo dotelej, da dosežemo častni mir, ki nam zajamči obstoj in prosti razvoj naše države.

S tem visokim ciljem pred očmi se je začel pred nekaj dnevi naš mogočen napad proti italijanski fronti ob Soči. Za Italijo, nezvesto zavezniku, ki nas je zahrbino napadla, je prišla sedaj ura povračila. Že so iztrigli naši junaki v neodoljivem navalu sovražniku z neizrečenim trudom v 11 soških bitkah zavojevano domačo zemljo. Gorica, ki smo jo pred enim letom s kravječim srcem moral prepuščiti sovražni premoči, je zopet naša. Trst je zopet oproščen sovražnega ogroženja, in združeni z našimi zvestimi zavezniki udarjamо, že na laških tleh stojec, proti italijanski glavni moči. Naš ljubljeni cesar sam stojí v tem odločilnem boju na celu zaveznikovih armad.

Vsišljeno nam nadaljevanje vojske zahteva najete 7. vojnega posojila, katero razpisuje vlada z dovoljenjem državnega zbora.

Podpisati je mogoče, kakor se voli:

1. 40letno, davka prosto $5\frac{1}{2}\%$ amortično državno posojilo v kosih po 50, 100, 200, 1000, 2000, 10.000 in 20.000 krov. Obresti se bodo izplačevala v polletnih obrokih za nazaj dne 1. februarja in 1. avgusta vsakega leta. Posojilo se bo vraćevalo v letih 1923 do 1957 na temelju izzrebanj. Vraćevalo se bo po popolni imenski vrednosti, med tem ko znaša podpisovalna cena le 92% do sto.

2. Davka proste ravnotako $5\frac{1}{2}\%$ ne državne zakladnice v kosih po 1000, 5000, 10.000 in 50.000 krov, ki se jih bo vrnilo dne 1. avgusta 1926 po polni imenski vrednosti. Podpisovalna cena je določena z 94,50 od sto, obresti se bo naknadno izplačevalo v polletnih obrokih dne 1. februarja in 1. avgusta vsakega leta.

Ker so se poslovilno za podpisovanje odrekli $\frac{1}{2}\%$ ni proviziji, znaša cena sedmega vojnega posojila celo le 92 krov oziroma 94 krov za 100 krov imenske vrednosti.

Če se vpošteva, da se bo vojno posojilo svoječasno vraćevalo po polni imenski vrednosti, se poda za vplačano glavnico sledče obrestovanje:

a) pri 40letnem državnem posojili v slučaju izzrebanja

leta 1923	7,50%
" 1932	6,42%
" 1942	6,18%
" 1952	6,10%
" 1957	9,07%

b) pri državnih zakladnicah 6,41%.

Podpisovalni rok se prične v pondeljek, dne 5. novembra 1917 in se neha v pondeljek dne 3. decembra 1917, ob 12 uri dopoldne.

Priglasiti se more pri vseh poštnih uradilih, davčnjah, bankah, hranilnicah, zadružnih kreditnih zavodih in šolskih nabiralnicah, kjer je dobiti tudi vsa natančna pojasnila.

Vojnoposojilne papirje je mogoče kot take vpoljiti za plačevanje davka od vojnih dobitkov. Prodaja vojnega posojila je tudi med dobo njegovega obteka vsakomur mogoča pri vseh poštnih uradilih v poštnih hranilnicah.

Kakor pri prejšnjih posojilih, dovoljujejo avstro-ogrsko banko in vojnoposojilna blagajna v svrhu nabave vojnega posojila pod jeko ugodnimi pogojmi posojila na vrednostnice, slednja blagajna tudi na hipotekarne terjative.

Vloge pri vseh kreditnih zavodih postajajo vsled velikih dohodkov mnogih vlagateljev iz vojnih dobitov ter iz neprizakovano dobro vspele letine vedno večje. Predpogaji so sijajan uspeh 7. vojnega posojila so to reje dan, če le doma svojo dolžnost napram državi ravno potopil in docela izpolnilo, ko naši hrabi vojaki na fronti.

Krasen vzgled nam je dala Nemška država, 12½ milijard mark je podalo podpisanje 7. nemškega vojnega posojila. Tudi mi hočemo zastaviti vse sile, da dosežemo pri 7. vojnem posojilu uspeh, ki se ga more vredno pridruževati neprimernim dejanjem naših slavnih armad.

Kjer je treba blago in kri zastaviti za cesarja in državo, tam niso Štajerci nikdar zaostali.

Vsak, ki po svojih močeh podpiše vojno posojilo, pomore izvojevati časten mir in nadalje, ker zmanjša podpisovanje vojnega posojila obtek bankovcev, tudi odstraniti enega izmed najbistvenejših vzrokov vladajoče draginje.

Zato podpišite 7. vojno posojilo!
Gradec, dne 1. novembra 1917.

C. kr. namestnik: CLARY.

Gospodarske.

Napenjanje goveje živine.

Jesen, ko se prične paša in krmljenje s svežo mlado travo, se množe slučaji napenjanja pri govedi. Radi današnje visoke vrednosti živine se mora preprečiti vsaka izguba iste, vsled česar je getovo na mestu, da opominimo na ravnanje pri napenjanju živine.

Pri lahkom napenjanju se uporablja najprej vrnjanje sredstva. Dobro je postaviti žival s sprednjimi nogami na višje mesto, da trebuje nazaj tiči in oslabi pritisk prečne mrene in dihalnih organov. Nato naj se skuša odvajati nabrane pline s pritiskom na lev teščar, kar bodo provzročalo živali kolcanje. Okoli gobca naj se ji natake ovoj s slame.

Mnogokrat pa je to ravnanje nezadostno in se nabirajo plini v trebulu dajte. V takih slučajih je treba na pline uplivajočih sredstev; prav dober je močno razređeni salmijk (dve kavini žlici na $\frac{1}{2}$ do 1 l mlačne vode). Z večjim ali manjšim uspehom se uporablja tudi milnica, mesna juha, aprena voda it. d. Ako je treba žival doklati, naj se ne uporablja tvarin, katere bi dale mesu slab okus, kakor petrol, terpentin it. d. Kadark se dajejo živali kaka zdravila, naj se pazi, da se z istimi ne zanesi drugih škodljivih tvarin.

Ako pa notranja sredstva tudi ne pomagajo, potem vzemi cev za čiščenje želodca. V ta namen drži glavo živali stegnjeno, potegni njen jezik iz gobca na stran in vpelji z oljem namazano cev počasi in previdno v želodec. Pri tem naj se postavi žival s sprednjimi nogami na višje mesto, da se množina hrane pomakne nazaj, ker se pogostokrat glava cevi zapliči v hrano in potem izostane uspeh.

V slučaju brezuspešnosti gornjih sredstev in nevarnosti, da se žival zadusi, je treba odstraniti nabранo plino operativnim potom. V ta namen služi trokar, neko v odprto cev vtaknjeno bodalce. To operacijo bi moral izvesti sicer živinodravnik; vendar pa mnogokrat radi nujnosti ni mogoče čakati na pomoč kakega veščaka. Pri puščanju plinov postopaj sledeče: Stopi na levo stran živali, postavi bodalce na sredino teščila v enaki oddali med bedernico in povprečno četrtico vrlavke ledovja (četrtega zgiba hrbitence) ter zbindi krepko v treh u h smeri desnega prednjega kolena. Pazi pa, da ne vbodeš previsoko, ker bi se lahko poškodovale ledvice. Ako je bila operacija dobro izvedena, bodo plini piskajte izšli. Ker nastajajo plini mnogokrat še po operaciji, pusti cev nekoliko časa v odprtini. Ako ni troka pri rokah in preti nevarnost, se je poslužiti navadnega žepnega noža, kateri napravi seveda večjo rano.

Napihnjeni živali naj se da začetkom lelaho prebavna krmila: priporočljivo je tudi želodec okrepčujoča sredstva, kot komilčni in kimelnov čaj.

L. Bl. i. Sbg.

Loterijske številke.

Gradec, 21. novembra 1917: 32, 33, 46, 84, 53.
Trst, 29. novembra 1917: 72, 36, 23, 24, 71.

Električna luč brez baterije! Znana eksportna firma Maks Böhnel, Dunaj IV., Margaretenstraße 27/51, prinaša novo električno Dynamo žepno svetilko v trgovino, ki zamore spremeni vovo industrijo Žepnih svetilk z baterijami. Pri tej svetilki pride s pritiskom dynamo na itd, ki daje električni tok za svetilko in s tem lepo, belo svetljbo. Cenejša kakor vsaka druga žepna svetilka, ker odpade nadomestilo baterij. Gori kolikor časa se hoče brez prepoštanja. Cena znaša K 30—. Katalog proti v pošiljanju K 150.

od 310 do 400 kron za 100 litrov, ter

izabela, jabolčni mošt
in sadni jesih

kupuje 582

J. Kravagna, Ptuj.

Vina

Inzerati

„Štajercu“

imajo vsled velike razširjenosti najboljši uspek.

Sprejemajo se:

- v Ptiju pri upravi itd.
- v Celju pri gosp. Fritz Rasch;
- v Mariboru pri g. Rud. Gaisser.

»Štajerc“ posreduje nakupe in prodatje posestev, hiš, blaga, posreduje službe vsake vrste itd. Inzerati v »Štajercu“ se sprejemajo v slovenskem, nemškem ali obeh jezikih.

Učenca za mehaniko

sprejme Valerian Spruschina, mehanik, Ptuj, Florianigasse 6.

585

Ni gotovega plavega druka!

Ker mi prihaja vedno mnogo vprašanj zaradi gotovega plavega druka, naznam, že enkrat, da gotovega plavega druka pri meni ni za dobiti in da le proti plačilu plavi druk sprejemam.

Fabrika plavega druka J. Pint ritsch, Velikovec (Völkermarkt), Koroško.

Razširjajte „ŠTAJERCA“

ki je edini

slovensko-pisani strogo avstrijski list!

Pošiljajte „Štajerca“ na fronto, ker naši vojaki želijo vesti iz domovine.

Zahtevajte „Štajerca“ v gostilnah, kavarnah, pri trgovcih in v tobakarnah.

Povejte prijateljem in znancam, da je hujškarija proti „Štajercu“ laž!

Vsi na delo za naš list!

Novi časi so pričeli za Avstrijo — bodimo složni!

Delujmo za „Štajercu“!

Nakupovalnica žide HENKEL, Dunaj, 9., Alserstrasse 46
vhod Hebragasse 1. Telefon št. 23442. Židane ostanke, stare in nove do 40 K. >Cuplana > Žida, židane nit, židane štrene po vrsti in kakovosti eno kilo do 100 K. Plaćam najvišje cene za raztrgane židane bluze, židana krila, židano perilo ter raztrgane obleke, odpadke blaga in pavote, juta-vreča, platno, stare mehke klobuke. — Povrnem troške za cestno železnico. — Provinčne pošiljalne se reeleno in takoj izvršujejo. 578

A I 292/17.

579

11

EDIKT

za vpoklic neznanih dedičev ter dedičev, katerih bivališče je neznano.

Martin Šoštarič, posestnik, Vodole, št. 67, je dne 2. junija 1917 umrl, brez da bi zapustil oporoke.

Kot njegovi postavni dediči pridejo m. dr. v vopoštew njegovi bratje Peter Šoštarič, ključar, Johan Šoštarič, orožnik, Jožef Šoštarič, železniški uslužbenec, Alojz Šoštarič, delavec, vsi neznanih bivališča, in ako je eden od teh že umrl, njegovi otroci, ki so sodniji neznani.

Zgoraj omenjeni bratje pokojnika ali kdor drugi ima pravico do zapuščine, se opozarjajo, da naj se tekom enega leta od danes naprej pri tej sodniji oglasijo.

Po poteku te dobe se bode glede zapuščine odločilo z ostalimi dediči ter z za odsotne določenim kuratorjem g. Antonom Pečko, posestnikom v Jursincih.

Ces. kr. okrajna sodnija, Ptuj, odd. I., dne 10. novembra 1917.

(Pečat)

(Podpis)

Podaljšaj svoje življenje!

Zamore se svoje življenje podaljšati, bolezni preprečiti, bolnike ozdraviti, slabotne okrepčati, tavajoče trdne in nesrečne vesele napraviti!

Kaj stoji za vsako bolezni?

Slabost živčne sile, žalost izguba ljubih prijateljev ali svojcev razočaranja, strah pred bolezni, napačni način življenja in mnogo drugih vzrokov.

Veselo srce

je najboljši zdravnik! Dobi se pot, ki ti pomaga do veselja, tvoj čut oživilja, ki te z novo nado napolni, in to pot ti kaže neki spis, katerega dobri vsakdo, kdor po njega piše, takoj in

popolnoma zastonj!

V tej malo ročni knjižici se raztrolmači, kako se nadomesti v kratkem času in brez motenja poklica moč živcev in muskeljev, kako se zomore odpraviti in izboljšati utrujenost, slabo razpoloženje, slabost spomina, nevolj za delo in neštečo drugih bolezenskih pojavov. Zahtevate to spis, prinesel Vam bode nadpolne ure.

Naslov: Ernst Orsech, Berlin S. W., Markgrafenstrasse 63, Abt. 473.

580

Jaboljka

(mašanckerce)

I. kakuvosti kupuje 581

W. Blanke, Ptuj.

Die ehemalige

576

Ružička-Säge
in Markldorf
ist samt Wohn- und Nebengebäuden und dem dazugehörigen Grund zu verpachtet. Schriftliche Angebote an die Stadtverwaltung Pettau

Bivša

Ružička-Žaga

v Markldorfu

se skupno s stanovalnimi in postranski mi poslopij ter k žagi spadajočim zemljisčem odda v najem.

Pismene ponudbe na mestno upravo v Ptuju.

Kupujem:

bucelinov vosek, pristni in čisti, mècesnov terpentin (mècesnova smola), čiščena, olje iz brinjevih jagod, najčistejše orehe, v vsaki večji množini. Ponudbe z navedbo cene na A. BECHER, Gradec, Kroisbach-gasse 10/I.

575

V fabriki kemičnih produktov v Hrastniku odda se s 1. januarjem 1918

fabrično kantino z mesarijo

Interesenti naj predložijo svoje ponudbe pisno ali ustmeno.

576

Za kosmato blago in divjačino

kakor lisice, dihurje, jazbece, mačke, srne, gamze, jelene, vidre, zajce itd. plačam najvišjo ceno. Prijazne ponudbe in dopise se prosi na Maks Stössi, trgovina z usnjem in kožuhastim blagom, Celovec.

577

500 kron

Vam plačam, ako moj iz trebnik korenin Ria-hal-sam Vaša kurja odesa, bradavice in tudi, kdo ne odpri v 3 dne in brez bolečin. Cena ene posodice z garancijskim pismom K 275, 3 posodice K 550, 6 posodice K 850. Stotero zahvalnih pisem. Kemény, Kaschau (Kassa) I. postni predel 12/614 (Ogrs).

Trgovinsko pohištvo, kompletno, za večjo trgovino z mešanim blagom, se želi takoj kupiti. Ponudbe na upravo „Štajerca“. 574

Kmetijstvo

v okolici Ptaju se želi kupiti. — Naslov pove uprava „Štajerca.“ 572

Nočna deklina iz dežele

želi skupno s svojim otrokom službo: ako ne z otrokom, prosi za otroka dobr prostor za prehrano na deželi. Ponudbe pod „Fleißig“ na upravo tega lista. 574

„Asanol“

ma presenetljiv uspeh pri pokončevanju žolharjev (zakon, varovan) Ščurkov, mravelj itd. 1 zavojček stane 1 krona.

„Š. Valentino redilni

prašek za prašiče“ je edino uspešen pri prevari krme, zaradi tega izredno dolga meso in tološč. I zavoj stane 1 krona. Naroča se pri Josip Berdajs, Ljubljana, Željarška ulica 18. Po posti se pošilja najmanj 6 zavojčkov.

